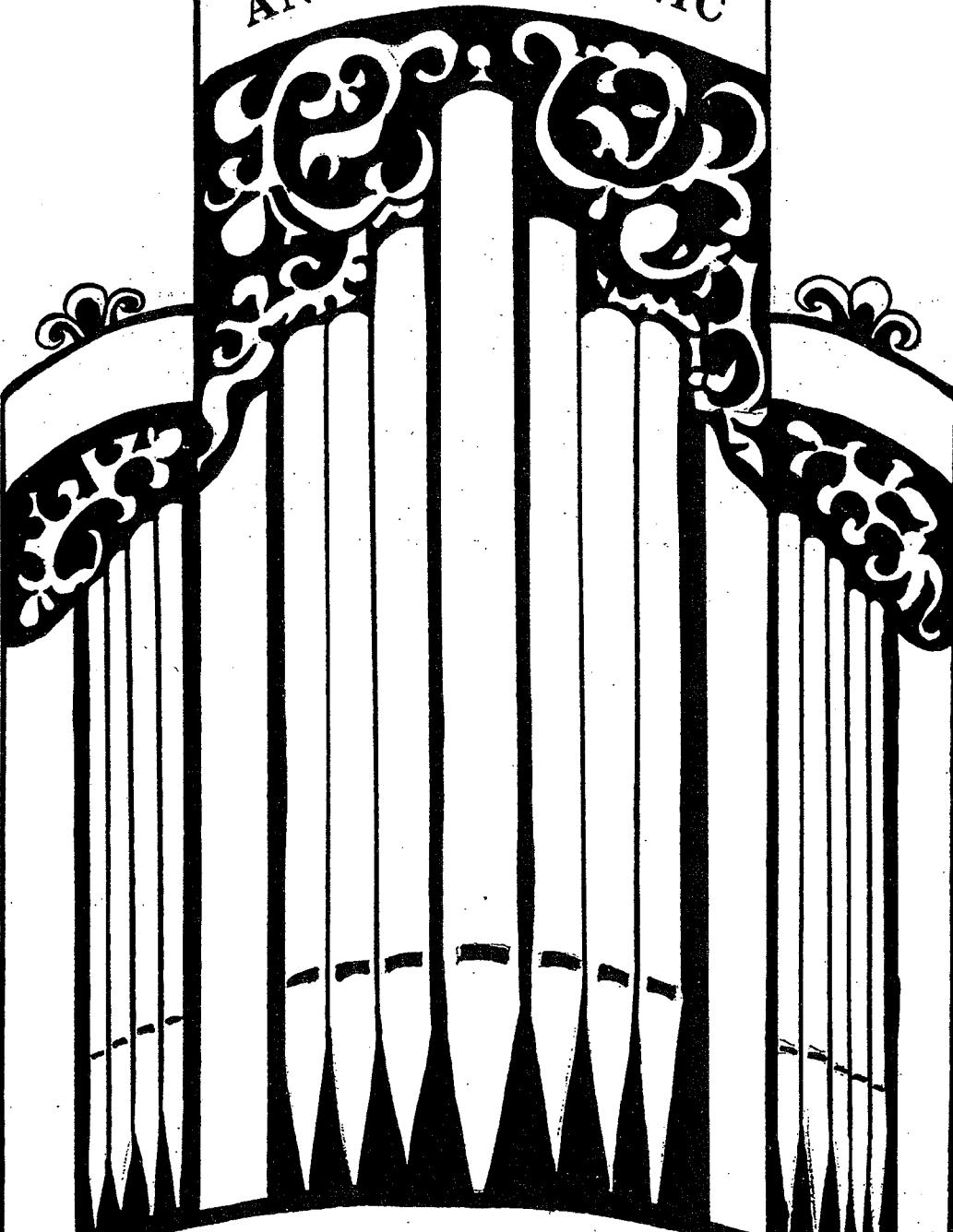

ANGELA TOMANIČ

ŠOLA za ORGLE

I.

O prvih dveh zvezkih Šole za orgle:

»Učbenik v celotni zasnovi in njeni izpeljavi uresničuje učni načrt za orgle na Orglarski šoli v Ljubljani, ki se je izoblikoval v razdobju dvaindvajsetih let nazaj. Njegova prednost je v tem, da izhaja iz neposredne prakse: najprej iz koncertnega in liturgičnega udejstvovanja avtorice same kot tudi iz njenega pedagoškega dela z učenci.«

Prof. Jože Trošt, ravnatelj OŠ Ljubljana

»Šola je zasnovana navidez preprosto in enostavno, vendar, ko jo natančno pregledamo, vidimo, da gre za pretehtano in v detaljih premišljeno dejanje, ki omogoča ustvariti sistem, zagotavljač uspešnost orgelskega pedagoga ... Nekdanji študentki prof. Angeli Tomanič lahko k Orgelski šoli iskreno čestitam.«

Red. prof. Hubert Bergant, Akademija za glasbo, Ljubljana

»S tem prvim zvezkom Šole za orgle je Angela Tomanič pionirsko stopila na slovenski oder glasbenega šolanja, saj je to prva slovenska tiskana šola za orgle v tej obliki.«

Saša Frelih-Mišo, Glasbena Mladina, Knjižne izdaje

»Šola za orgle je visoko kvaliteten pedagoški učbenik na področju orgelske umetnosti, utemeljen na sistematičnosti, metodičnosti in bogastvu izkušenj, kateri se uporablajo že dosti let na evropskem zahodu (Nemčija, Avstrija i.dr.). Posebej je pohvaliti uvrstitev primerov iz praktične duhovno-liturgične uporabe, kar se od vsestransko izobraženega organista obvezno pričakuje. Zelo me veseli, da je slovenska orgelsko-glasbena pedagogika z omenjeno knjigo dobila svojo prvo orgelsko šolo. Na Hrvaškem, žal, tega dela ni še nihče opravil.«

Prof. Draško Baumgarten, Rijeka/Ilirska Bistrica

*Angela Tomanič
Šola za orgle, I. del*

Risba: Maja Dolores Šubic
Tisk: Tiskarna Skušek, Ljubljana
Založila: Angela Tomanič
3. izdaja
Ljubljana, junij 1997

To izdajo je gmotno podprlo Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Strokovni svet Republike Slovenije za vzgojo in izobraževanje je dne 1. 6. 1995 na svoji 22. seji s sklepoma SS 601 125/95 in SS 601-126/95 učbenika Angele Tomanič Šola za orgle I. in Šola za orgle II. potrdil za začetni pouk na »Cerkvenih orgelskih šolah«.

Po mnenju Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije št. 415-106/93 z dne 2. 9. 1993 spada ta publikacija med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov (Ur. l. RS št. 4/92 tč. 13 tar. št. 3).

Uvod

Čevlji

Podplat mora biti gladek, konica srednja, peta pa precej izrazita in dovolj široka, da se ne zatika med tipke. Čevlji se med igro ne smejo sezuvati.

Klop

Ko sedamo na klop, ne smemo stopiti na pedalne tipke, ampak se opremo na okvir in zdrsnemo proti sredini klopi.

Pravo mesto sedenja najdemo tako, da s prsti in peto leve in desne noge pritiskamo predzadnjo najnižjo in predzadnjo najvišjo tipko pedalne klaviature. Nato noge združimo, tako da se kolena in gležnji dotikajo. Če dobimo občutek, da bomo zdrsnili naprej, je treba klop znižati. Če imamo občutek, da moramo noge držati kvišku, jo je treba zvišati. Noge držimo navpično na pedalne tipke, tako da so konice 2 - 3 cm odmaknjene od črnih tipk. Rob klopi je približno na polovici stegna. Če ni tako, je treba klop pomakniti naprej ali nazaj. Imeti moramo varen, prijeten občutek sedenja. Med igro se ne presedamo levo in desno po klopi, ampak se na mestu, ki smo ga našli, zasukamo levo ali desno, kot da je hrbtenica naša os. Zasuki pa so potrebni le, kadar posega desna noga po nizkih tonih in leva noga po visokih tonih.

Pedalna igra

Igramo slepo. Kolena držimo skupaj, razen kadar skrajne lege zahtevajo drugače. Navadno uporabljamo notranji rob stopala in pete. To velja tudi za dvoglasje. Kadar poseagamo z desno nogo po nizkih tonih ali z levo nogo po visokih tonih, uporabljamo konico in zunanji rob pete.

Po belih tipkah igramo v razdalji 2 - 3 cm od črnih tipk, te pa ugrezamo po konicah s sprednjo polovico stopala, ne s celim podplatom. Tudi pete morajo biti spuščene do tipk, noga pa sproščena, ne krčevita.

Kadar moramo pritisniti dve sosednji tipki, pomaknemo drugo nogo toliko nazaj, da se izboklina stopala ujame z vboklino med stopalom in peto noge, ki drži prejšnjo noto.

Desna noga se umika nazaj, kadar smo se zaradi igre visokih tonov v svoji osi zasukali proti desni in s tem pomaknili naprej levo koleno. Leva noga se umika nazaj, kadar smo se zaradi nizkih tonov zasukali proti levi, s tem pa pomaknili naprej desno koleno. To velja tudi pri križanju nog. Vedno pa moramo upoštevati še morebitne črne tipke.

Noge držimo tik nad tipkami, da so pritiski kratki in temeljiti. Nikdar ne udarjamo zviška in ne delamo nepotrebnega ropota. Nobenih odvečnih gibov! Noga ostane na tipki, ki jo je odigrala, nato se pomakne naravnost proti tipki, ki bo naslednja na vrsti. Vsi gibi, navpični in vodoravni, gredo iz gležnja. Pri igri s stopalom ostaneta gole in koleno mirna, pri igri s peto pa se morata ustrezno spustiti. Kadar igramo dve sosednji tipki s stopalom iste noge, naredimo ustrezni vodoravni gib z gležnjem, peta in gole pa se ne premakneta. Pri večjih intervalih pa moramo premakniti gole in pri največjih tudi koleno.

Kadar moramo sredi igre v skrajno nizko lego, ki zahteva zasuk v levo, se na tipki, ki smo jo zaigrali z desno nogo, istočasno še odrinemo proti levi. In za potrebni zasuk v desno se na primerni tipki odrinemo z levo nogo. Vedno se zasučemo okrog svoje osi in se ne presedamo po klopi.

Najbolj pogoste napake

- Naslanjanje noge, potem ko je odigrala neki ton (»škarje«).

Pravilno: ostae v stiku s tipko in se pripravi za naslednjo.

- Gibi iz kolena (»kolesarjenje«).

Pravilno: gibi iz gležnja.

- Vsakršno gibanje s telesom in z glavo.

Pravilno: mirno sedenje s spuščenimi rameni, čimmanjši gibi, nič gledanja k nogam. Vsa igra poteka od klopi navzdol in od zapestja do tipk.

Znaki za pedalni red

Nad črtovjem so znaki za desno nogo, pod črtovjem pa znaki za levo nogo:

stopalo \wedge

peta \cup

levi rob stopala $($

desni rob stopala $)$

stopalo, ki ga zamenja peta iste noge \wedge

peta, ki jo zamenja stopalo iste noge \wedge

stopalo, pomaknjeno naprej $\bar{\wedge}$

stopalo, pomaknjeno nazaj Δ

peta, pomaknjena naprej $\bar{\cup}$

peta, pomaknjena nazaj \simeq

tiha zamenjava levega stopala z desnim \wedge

tiha zamenjava desnega stopala z levim \wedge

vse z levo nogo \sqcup

vse z desno nogo \sqcap

Kako vadimo

Vadimo v sedmih stopnjah:

- posamič: desnica, levica, pedal
- v dvoje: desnica z levico, desnica s pedalom, levica s pedalom (zelo važno!)
- vse skupaj

Pazimo, da smo sproščeni, ne krčeviti. Vsako napako popravimo takoj. Začnemo počasi, nato pospešimo. Ob koncu vajo ali skladbo zaigramo še enkrat počasi, čisto in sproščeno: od orgel ne bomo odšli obremenjeni z misljijo na napravne tone in z bolečimi mišicami, kar bi nas zagrenilo in nam vzelo samozavest. Redno delo prinese stalno napredovanje, vsaka prekinitev pa velik korak nazaj.

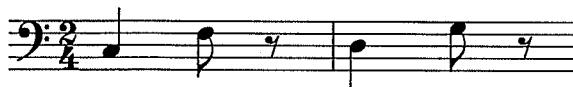
Pedalne vaje

1. tudi v G, E, D, C

vezano: nevezano: itd. itd.

Prva druga prva druga Pr - va dru - ga pr - va dru - ga

kombinacije:

 itd. itd.

2. vadimo kot zgoraj

3.

Vadimo še v drugih legah in tonalitetah ter v različnih artikulacijah.
Poleg tega pa še v tercah dvoglasno (odstavimo točno na pavzo): itd.

4.

Vadimo vsako nogo posebej:

 itd. itd.

Vadimo dvoglasno:

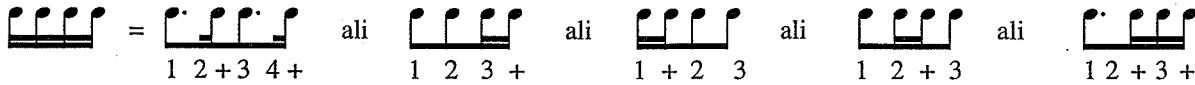
 itd.

Vincent Luebeck

5.

Vadimo kot zgoraj in v ritmičnih spremembah:

6.

Vadimo vsako nogo posebej in v ritmičnih spremembah

7.

Vadimo:

ali

V drugih tonalitetah:

Ta vaja zahteva križanje nog, ki ga obravnavamo v nadaljevanju.

8.

Vadimo obe možnosti: desna pred levo in leva pred desno, vsako nogo posebej in v ritmičnih spremembah, težja mesta posebej in večkrat.

Razloženi akordi Vadimo v vseh tonalitetah in spremojmo artikulacijo.

9.

Vadimo tudi v drugih tonalitetah.

Tiha menjava

10.

itd.

11.

Skok c-c čez dve oktavi izvedemo tako, da z levo nogo istočasno pritisnemo spodnji c in se zasuknemo proti zgornjemu c, ki ga že poiščemo z desno nogo.

m. s. 3 2 4 2 3 2 4 2

12.

m. s.

4 1 4 1

m. s.

2 1 2 1

3

Levica veže, pedal lahko spreminja artikulacijo. Cezura je

13.

m.s.

1 3 2 1 3

Kanon. Cezura γ samo na koncu fraze.

14.

m.d.

1 3 5 2 1 3

Vse četrtinke krajšamo za polovico.

15.

m.d. 5

m.s. 1

1 4 5 3

Giacomo Carissimi

so

1 4 2 1

Preludium

Johann Caspar Ferdinand Fischer

16.

5 4

5 4

3 5

5 4

3 1 2 1 2

3 1 4

3 2

17. Variacije na koralno temo

♪ v protestantskem koralu ne pomeni podaljšanja notne vrednosti, ampak konec fraze.

Tempo mora biti v vseh treh delih enak. Cezura = ♩

Walter Dietrich

a)

b)

c)

Cesar Franck

18.

Na dveh manualih

Hans Leo Hassler

A musical score page showing three staves of music. The top staff is in treble clef, G major (two sharps), common time, with measure 2 ending at measure 3. The middle staff is in bass clef, C major, common time, with measure 3 ending at measure 4. The bottom staff is in bass clef, G major (one sharp), common time, with measure 3 ending at measure 4. Measure 2 consists of eighth-note chords. Measure 3 starts with a single note followed by eighth-note chords. Measure 4 starts with a single note followed by eighth-note chords.

Dva verza

Giacomo Carissimi

The image shows two staves of musical notation. The top staff is in common time (indicated by 'C') and has a treble clef. It features a melodic line with various note heads and stems, some with numbers (1, 2, 3, 4, 5) above them, indicating fingerings. The bottom staff is also in common time ('C') and has a bass clef. It contains a harmonic or rhythmic pattern with similar numbered fingerings. Both staves include dynamic markings such as 'm. d.' (mezzo-dolce), 'm. s.' (mezzo-sforzando), and 'Ped.' (pedal). The page number '20' is located on the left side of the top staff.

A musical score for piano, page 10, featuring two staves. The top staff uses a treble clef and has a key signature of one sharp. The bottom staff uses a bass clef and has a key signature of one sharp. Measure 5 starts with a dynamic 'm. d.' followed by a sixteenth-note pattern. Measure 6 begins with a measure repeat sign ('m. s.') and continues the sixteenth-note patterns. Measure 7 shows a transition with a '2 1' and '1 3' pattern. Measures 8-10 show a continuation of the sixteenth-note patterns, with measure 10 concluding with a final cadence.

Na dveh manualih

Heinrich Schuetz

21.

Preludij

J. C. F. Fischer

22.

Označene note skrajšamo za polovico
 $(\text{B}^1 = \text{B}^{\text{---}})$ $\bar{\text{B}} = \text{B}^{\text{---}}$

Eripe me, Domine

Jacobus Gallus

m.d. 23.

4

E - ri - pe me, Do - mi - ne, ab in - i - mi - cis

E - ri - pe me, Do - mi - ne, ab i - ni - mi - cis me - -

2

4

me - - - is, ad te con - fu - gi, ad te con - fu - gi: do -

- - - is, ad te con - fu - gi, ad te con - fu - gi: do - ce me

1 2 1

ce me fa - ce - re vo - lun - ta - tem tu - - am, qui - a De -

fa - ce - re vo - - lun - ta - - tem tu - - am, qui - a De - us me -

1 2

us me - us es tu, qui - a De - us, qui - a De - us me - us es tu.

us es tu, qui - a De - us, qui - a De - us, me - us es tu.

K skladbam

1. Neznani poljski mojster: Preambulum in a

Largo, maestoso (= široko, mogočno) pomeni počasen tempo. Štejemo osminke (pr-va dru-ga itd.). Če se nota ponovi in na koncu fraze naredimo cezuro, ki je osminska pavza. Posebej pripravimo zdrs s črne na belo tipko (takt 3), tihe zamenjave, 5-4-5 (takt 9 in 10) ter posege desnice v spodnje črtovje in levice v zgornje črtovje. Registracija: 8', 4', 2', mikstura in jezičnik.

2. A. Klobučar: Miniatura

Štejemo četrtinke (en. dva. tri). Desnica igra vezano, le na koncu fraze (lok) naredi cezuro osminske pavze. Tudi četrtinke v levici krajšamo za polovico. V zadnji vrsti četrtinke preidejo v desnico, vezano frazo pa dobi levica. Registracija: bordon 8' (= gedackt) ali flavta 8'.

3. J. G. Walther: Erschienen ist der herrliche Tag

Štejemo polovinke (najprej 1+ 2+ 3+, da laže naredimo cezure, nato + izpustimo). Cezura je četrtinska pavza (najmanjša tekoča vrednost). Krajšamo dve polovinki, ker se nota ponovo. Tretjo krajšamo zato, da s skokom navzgor izrazi velikonočno veselje. To ponavljamo pri vsakem vstopu motiva. Posebej pripravimo dvoglasne prijeme v taktih 10, 11, 12, 15 itd., ter disonance z vezanimi razvezi v zadnjih treh taktih (Aleluja). Koral naj bo vezan, frazo najdemo po rimah. Registracija: principal 8', 4', 2', mikstura.

4. J. Pachelbel: Durch Adams Fall ist ganz verderbt

Zmerno, toda razgibano. Zmerno velja za koral v desnici, kjer delamo cezure (šestnajstinska pavza) pri notah, ki se ponavlja. Razgibana je levica: igramo samo s prstii z majhnimi gibi, dlan je mirna. Motivi v osminkah (položenih, skrajšanih) napovedujejo začetke faz v koralu. Registracija: koral solistično (jezičnik 8' ali 8', 4', kvinta ali 8', sesquialtera); levica bordon 8', flavta 4'.

5. J. Wohlmuth: Pastorale

Štejemo osminke (pr-va dru-ga itd.). Predtakt je lahketnejši, če ga odstavimo (pri tem kazalec in prsanec naredita gib navznoter, proti dlani). Če stoji znak **tr** nad daljšo noto, je okraševanje daljše, če stoji nad krajšo noto, pomeni le praler. Registracija: levica igra ves čas spremljavo z bordonom ali flavto 8', desnica prvič solistično (8' in 4'), ponavljanje skupaj z levico.

6. J. S. Bach: In dulci jubilo

Štejemo polovinke (najprej 1+ 2+ 3+, da uredimo cezure, nato + opustimo). Cezura je četrtinska pavza, nastopi pa, kadar se nota ponovi in na koncu fraze. To je treba posebno skrbno pripraviti v tretjem in šestem delu skladbe, kjer imamo kanon med desnico in pedalom. V enoglasju drugega in petega dela je na prvih in petih četrtinkah skrita koralna melodija. Ob zaključkih posameznih delov malo ritardiramo. Registracija: desnica igra koral s flavto 8' in kvinto, levica pa spremljavo z bordonom 8', v drugem delu gre desnica na manual s spremljavo, za kanon pa namesto kvinte dodamo oktavo 4' in oboje vežemo v pēdal k dosedanjemu subbasu 16'. V taktu 37 pripravimo spet prvotno barvo.

7. J. S. Bach: Fugeta

Najprej poiščemo vse vstopne koralne teme (pozor takt 12!), ki je vezana, a ima noto, ki se ponovi (cezura je osminska pavza). Ker je skladba hvalnica, naj bo razgibana: tudi četrtinke v kontrapunktu bomo krajšali za polovico. 1) = polovinka f se umakne osminki f zaradi melodije; 2) = ker krasimo dolgo vrednost, začnemo z zgornjo noto; 3) = g-g povežemo, da se ne pretrga tema; 4) = prva od štirih osmink je že cezura; 5) = a in h skupaj s palcem levice. Registracija: bordon in flavta 2'.

8. J. Pachelbel: Magnificat peregrini toni

Štejemo osminke, vendar dovolj hitro, da je koral v pedalu razpoznaven. Cezura je šestnajstinska pavza. Z zgornjo noto začnemo samo okrasek v taktu 7 (polovinka) in na koncu (zaradi ritardanda se vrednost zveča). Tudi to je hvalnica, zato naj bo igra živo artikulirana: drobni, hitri gibi, dlan mirna. Registracija: koral izrazit 8', manual samo flavta 4'.

9. J. Seger: Fuga e-mol

Najprej označimo vstopne teme (analiza). Štejemo osminke. Cezura je osminska pavza. Značaj skladbe je resen, zato vežemo. Odstavimo obe četrtinki v glavi teme: prvo zaradi ponovitve, drugo pa zato, ker je pred taktnico, torej nepoudarjena, lahka. Posebej pripravimo mesta s križanjem nog. Registracija: principal 8', oktava 4', v pedalu 16', 8'.

10. J. Langlais: Improvisation

Štejemo osminke po skupinah (1. 2. 3. 1, 2, 3, 4). Posebej pripravimo legato po črnih tipkah v pedalu v taktu 17 in križanje nog v taktu 18. Registracijo Francozi vedno predpišejo: G. = I. man., P. = II. man., R. = III. man., Ped./R. pomeni, da III. man. zvezemo v pedal. Predstavljamo si zelo prostorno cerkev z dolgim odmevom, da bomo ustrezno zdržali dolge note. Skladba je bila namenjena za povzdigovanje pri predkoncilski maši z orglami.

11. J. Novak: Kralj neba je na oltarju

Štejemo četrtinke. Fraze se končajo v taktih 4, 8 in 12, kar pokažemo kot osminsko cezuro v vseh glasovih. Registracija: zadržana. Vezano.

12. J. Poljanec: Tebe ljubi moja duša

Štejemo osminke, cezura je osminska pavza. Predlagam igro na dveh manualih, kot je tudi označeno. Kdor ima pozitiv na ograji, naj igra obratno. V predzadnjem taktu se d v altu pridruži spremljavi in ga zaigramo na drugem manualu. Če igramo solistično melodijo na hrbtnem pozitivu, ostane sopran na 3, d pa primemo s palcem. Registracija: pesem 8' in 4' (lahko godala), spremljava 8', pedal subbas 16' in zveza s spremljavo.

13. S. Premrl: Pastorala

Doba je četrtinka s piko, tempo prijazen. Cezura je osminska pavza. Skrbno pripravimo desnico v taktih 17 - 20 in od taka 38 dalje. Registracija: levica spremlja z bordonom ali flavto 8', pedal ima subbas 16' in zvezo s spremljavo, desnica za solo lahko obo 8' ali godala, na tihih mestih se pridruži levici. Kdor ima tri manuale, lahko upošteva predlog, ki je označen.

14. S. Premrl: Fuga (Pridi molit)

Štejemo četrtinke, cezura je osminska pavza. Teme so označene z loki, igramo vezano, tudi v taktih 36, 37 in 38. Registracija: 8', 4', 2', v pedalu 16', 8', 4'. V taktu 34 lahko za zadnji vstop teme že dodamo miksturo.

Preambulum in a

Largo, maestoso

1.

Anonimus

poco allargando

$\overline{\text{J}}$ in $\text{J}' = \text{J} \gamma$

Miniatura

Andjelko Klobučar

2.

Erschienen ist der herrliche Tag

Allegro

Johann Gottfried Walther

3.

9 Er - schie-nen ist der herr - li-che Tag, dran nie - mand g'nug sich

15 freu - en mag: Christ, un - ser Herr, heut'

20 tri - um - phiert, all' sein Feind er ge -

25 fan - gen führt. Hal - le - lu - ja!

Durch Adams Fall ist ganz verderbt

Moderato (*ma agitato*)

Durch A - dams Fall ist ganz ver - derbt

Johann Pachelbel

4.

Treble clef, common time. The vocal line starts with 'Durch' and continues with 'A-dams Fall ist ganz ver-derbt'. The piano accompaniment consists of eighth-note chords in the bass and sixteenth-note patterns in the treble.

4 Men - schen Na - tur und We - - sen;

Treble clef, common time. The vocal line continues with 'Men-schen Na-tur und We-sen;'. The piano accompaniment features eighth-note chords in the bass and sixteenth-note patterns in the treble.

7 Das - selb Gift ist auf uns ge - erbt,

Treble clef, common time. The vocal line continues with 'Das-selb Gift ist auf uns ge-erbt,'. The piano accompaniment features eighth-note chords in the bass and sixteenth-note patterns in the treble.

10 Dass wir konn - - ten ge - - ne - -

Treble clef, common time. The vocal line continues with 'Dass wir konn-ten ge-ne-'. The piano accompaniment features eighth-note chords in the bass and sixteenth-note patterns in the treble.

12 sen Ohn Got - tes Trost, der

15 uns er - löst Hat von dem gro - ßen

18 scha - - den, Da - - rin die Schlang E - -

21 vam be - zwang, Gotts 4

23 Zorn auf sich zu la - - den. rit.

Detailed description: The image contains five staves of musical notation for voice and piano. The top staff shows a vocal line with fingerings (1, 3, 5) and piano chords. The second staff continues the vocal line with fingerings (1, 3, 4, 5) and piano chords. The third staff shows a vocal line with fingerings (1, 2, 3, 5) and piano chords. The fourth staff shows a vocal line with fingerings (1, 2, 3, 4, 5) and piano chords. The fifth staff shows a vocal line with fingerings (1, 2, 3, 4, 5) and piano chords. The vocal parts are in soprano range, and the piano parts show typical harmonic progression. The page number 19 is at the top right, and the measure numbers 12, 15, 18, 21, and 23 are on the left.

Pastorale

János Wohlmut

Mirno

3/2

1.

10 | 2. 1 2 4 5

1
5 3

15

19

23 [2.]

28

In dulci jubilo, nun singet

Johann Sebastian Bach

Mirno 1

6.

1 3 3 3

1 4 1

11 1 3 1 2

5 3 4 2

16

G.O.
m.d.

21

G.O.

27

32

38

2 3 3 3 1 3 3

2

45

1 3 1 3 1 4 1 2

2 1

52

3 m.d. 4 2 1 4 5 4 5 5 2

3

59

5 1 1 1 1 1 3

4

66

2 4 2 3 1 4 rall. 6

2 3 4

Fugeta

Lob sei dem allmächtigen Gott

Johann Sebastian Bach

Allegro sostenuto

The sheet music consists of five staves of musical notation for a single performer. The notation is primarily in common time (indicated by a '3' above the staff) and includes various key signatures (e.g., B-flat major, E major). Fingerings are indicated above the notes, such as '3' over a note in the first measure and '5' over a note in the second measure. Measure numbers are placed above the staves at regular intervals. The first staff begins with a bass clef and a B-flat signature. The subsequent staves begin with a treble clef and an E major signature. The music features complex rhythmic patterns, including eighth and sixteenth-note figures, and dynamic markings like 'rit.' (ritardando) in the final staff.

Magnificat peregrini toni

Meine Seele erhebt den Herren
und mein Geist erfreut sich in ihm.

Johann Pachelbel

m.d.

8. { *m.s.*

1) 4) 3) 2) 1 2 1 2) 1 2 1 3)

5) 2 4) 1 2 3 4 2 1) 5 3) 2/3) 3) tr)

8) 1 5) 2 1) 4) 1 2 1) 1 2 1)

11) 3 1) 1 2 4 2 3 2 1) 3 1) 1 4) 1 4) 4 2 4)

14) 2 4) 4 2) 2 1) 3 1) 3 1) 5) 1 4) 1 2 4 3) 5)

17) 4) 1 4) 2/3 1) 2) 1 2 5) 6) 3 4) 1 2 6)

1) 1 3 1 2 1 3 3) 2 3 4) 2 3 2 5) 4 2 3 2 6) 2 3 2

(enako takti 5, 7, 16, 17)

Fuga v e-molu

Josef F. N. Seger

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

R. Bourdon 8'
 G. Dulciane ali Fl. 8'
 Ped. Soub. 16'

Improvisation (Élévation)

Andante $\text{♩} = 104$

Jean Langlais

10.

R. 5 2 1

p

R. 2 1 2 4 5

Più lento

rall.

pp

Ped. / R.

Tempo I^o.

G.
p (Adoro te)

Più lento

R. $\frac{1}{2}$

Tempo I.

15

18

21

Kralj neba je na oltarju

(preludij)

Zmerno

Janko Novak

11.

11.

12.

13.

14.

Tebe ljubi moja duša

(preludij)

Janez Poljanc

Janez Poljanc

The sheet music consists of six staves of musical notation for two hands (I. and II.). The key signature is mostly A major (three sharps). The time signature varies between common time and 3/4. Fingerings are indicated above the notes, such as '5' or '1 2'. Dynamics include *mf*, *p*, and *mf*. Measure numbers 12, 17, 24, 31, and 40 are visible at the top of their respective staves. The music includes various note heads, stems, and bar lines, with some notes having horizontal dashes through them.

Pastorala

Stanko Premrl

Sostenuto (d.)

13.

10

15

20

20

II.

mf più mosso

25

p III.

poco rit.

29

Sostenuto

p II.

I.

34

II. mf

p

Fuga (Pridi molit)

Andante

Stanko Premrl

(Přidi molit)

Stanko Premrl

Andante

14.

15.

16.

1)

21

26

31

36

2)

K spremljavam

Ljudsko petje

Ljudstvu je treba dati intonacijo, ki obsega tonaliteto in tempo, pa tudi ritmično in melodično prepoznaven motiv. Zaigrana naj bo jasno in ritmočno urejeno. Petje ljudstva je enotno, če je tempo zmeren, če je spremjava ritmično pravilna in če upošteva fraze (vdih je cezura). Kadar množica poje navdušeno, lahko preglaši vse registre, tudi miksture, vedno pa se slišijo pedalni registri 16'. Upoštevajmo to pri registriranju!

Pesmi sem izbrala iz različnih pesmaric, ker imajo različne zapise. Pripravila sem kratke intonacije, vi sami si boste izmislili boljše.

Zbor

Upoštevamo želje zborovodje, tudi če se z njim ne strinjamo. Igramo dovolj glasno, da smo zboru v oporo, vendar pazimo, da ga ne prekrijemo. Če smo zborovodja in organist v eni osebi, se moramo na to dvojo vlogo ustrezzo pripraviti.

1. L. Mav: Kraljica venca

Prve štiri zloge v C-duru igramo nevezano (Kra/lji/ca ven/), ostalo lahko vežemo. Vdihi so že vpisane osminske pavze. Pedalni prijem pripravimo, preden začnemo igrati.

2. F. Ačko: Tam stoji pa hlevček

Za intonacijo svetujem nevezano igro, registra 8' in 2', pedal samo na koncu. Pesem pa spremjam glede na besedilo: tiše, glasnejše, bolj ali manj vezano, več ali manj pedala.

3. I. Zupan: Božji nam je rojen Sin

Intonacija naj bo nevezana. Petje je bolj urejeno, če izberemo zmeren alla breve. Dvoglasje in triglasje spremjam na tišjem manualu. Tukaj ni pavz za vdihe, zato moramo sami narediti cezuro (četrtrinsko pavzo).

4. J. Čerin: Mogočno se dvigni

Koračnico bomo intonirali nevezano. Tempo naj bo tak, da bo mogoče v enem dihu zapeti en verz. Vdihi so vpisani kot osminske pavze. Prvi in tretji verz naj bosta nevezana. V drugem in četrtem verzu mislimo z vezajem zvezane vse note iste višine v tenorju in basu, desnica pa igra vezano, razen not, ki se ponovijo. Tretji verz naj bo tiše registriran. Lahko je brez pedala.

5. F. Kimovec: Zvonovi zvonijo

Četrtinke v desnici naj bodo nevezane (skrajšane za polovico), osminki pa vsakič povezani in odstavljeni. Vežeta tudi tenor in bas. Tihe preprijeme v pedalu obvladamo slepo. Igramo na dveh manualih: začetek in konec tiše, vzklik Ave pa glasnejše.

6. A. Vavken: Zapoj veselo, o kristjan

4 5

Vzporedne terce najlaže zaigramo s prstnim redom 2 1. Note istega akorda igramo nevezano. Vdihi so že vpisane četrtrinske pavze, pred zadnjo alelujo naredimo cezuro (osminska pavza).

7. S. Premrl: Kristus je vstal

Zbor bi naredil več vdihov, kot je označeno, seveda tudi ljudstvo. Prvi del po vsebini zahteva nevezano igro, od vzporednih terc dalje pa vežemo.

8. J. Gruber: Aleluja

Začetek spremljave igramo na dveh manualih, sicer je nejasen zaradi f v obeh glasovih. Levica stopi na glasnejši manual pred vstopom soprana, za zadnjo alelujo dodamo svetel register. Prva dva zloga vsake aleluje zaigramo nevezano zaradi jasnejšega ritma in ker je tempo hiter (con moto = razgibano, pomeni raje alla breve). Cezura je osminska pavza. Za zadnje tri takte je treba pripraviti križanje nog, nevezan oktavni skok in dvoglasni pedal.

9. M. Haydn: Hvala večnemu Bogu

Če je množica velika, igramo kot je napisano: vežemo samo note istega zloga. Pri manjši skupini lahko vežemo po taktih. Igramo na dveh manualih, za zadnji verz dodamo kak svetel register.

Kraljica venca rožnega

harm. Lojze Mav

Predlog intonacije:

Tam stoji pa hlevček

France Ačko

2.

Božji nam je rojen Sin

Ivan Zupan

Mogočno se dvigni

Josip Čerin

enoglasno

4.

Mo - goč - no se dvig - ni nam spev iz sr - ca v po - zdrav Re - še -

ni - ku, Vla - dar - ju sve - ta! Kri - stus kra - ljuj, Kri - stus zma -

Man.

guj! V ho - sti - ji sve - ti nam go - spo - duj! nam go - spo - duj!

štiriglasno

f

Zvonovi zvonijo

prir. in harm. Franc Kimovc

5.

II. Zvo - no - vi zvo - ni - jo, pre - mi - lo po - jo, ča - sti - jo pre -

Man.

bla - že - no lur - ško Go - spo. I. A - ve, a - ve, a - ve, Ma - ri -

Man.

a, a - ve, a - ve, a - ve Ma - ri - a.

Man.

II.

Man.

Zapoj veselo, o kristjan

Andrej Vavken

Andrej Vavken

The musical score consists of four staves of music for piano and voice. The top staff (voice) starts with a forte dynamic (f) and includes lyrics in Russian with fingerings: "Za - poj ve - se - lo, o kri - stjan, ve - se - lja, two - je - ga je dan!" The piano accompaniment features sustained notes and chords. The second staff continues with lyrics: "li - čar naš je vstal od smr - ti in raj od - prl nam je za - pr - ti. A - le -". The third staff concludes with lyrics: "lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja. The bottom staff shows a continuation of the piano accompaniment.

Kristus je vstal

Stanko Premrl

Mogočno

f 4

7. Kri - stus je vstal! Kri - stus je vstal! Iz gro - ba skal - ne - ga

dvi - gnil se je sve - tal z la - stno mo - čjo. Sve - ta ve - li - ka noć

ka - že nje - go - vo moć, ka - že nje - go - vo moć. A - le -

lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja!

Aleluja

Joseph Gruber

Con moto

Zbor

Orgle

I.

II.

ja, a, le, lu

2, 1, 2, 1, 4

A, le, lu, ja, ja

3, 2, 4, 5, 3, 4, 5, 2, 1, 2, 1, 2

a - - - - le - lu - - - ja,

A - - - - le - lu - - - ja, a - - - - le -

f le - - - - lu - - - - ja, 3 1 4 5 2 5 1 4 5 3 2 5 1 4 5 1 5

A. A. A. A.

ff molto rit.

lu - - - ja, a - - - - - - le - lu - - - ja.

ff molto rit.

3 2 1 3 4 1 5 3 1 2 4 1 5 1 5 A.

Hvala večnemu Bogu

Michael Haydn

mf 4

9.

Hva - la več - ne - mu Bo - gu! Vse stva - ri ga

zda - mo - li - te! Stvar - ni - ku, do - brot - ni - ku,

več - no sla - vo za - do - ni - te! Zbo - ri an - gel -

ski po - jo, hva - li zem - lja in ne - bo.

Slovarček

	Italijansko	Francosko	Nemško	Angleško
Orgle	organo	orgue	Orgel	organ
Man.	tastiera	clavier	Manual	manual
Ped.	pedaliera	pédalier	Pedal	pedal
Levica	m.s.	m.g.	l.H.	l.h.
Desnica	m.d.	m.d.	r.H.	r.h.
I. man.	G.O.	G.	HW.	Great
II. man.	Pos.	P.	OW.	Choir
III. man.	Rec.	R.	BW.	Swelll
Ped.	Ped.	Ped.	Ped.	Ped.
Zveza II/I	G.O./Pos.	G.P.	HW./OW.	Gr.Ch.
Zveza I/III	G.O./Rec.	G.R.	HW./BW.	Gr.Sw.
Zveza II/III	Pos./Rec.	P.R.	OW./BW.	Ch.Sw.
Vse man. zvez	tastiere accoppiate	G.P.R.	alle Man. Koppeln	Gr.Ch.Sw.
Brez man. zvez	-	claviers séparés	ohne Koppeln	-
Brez pedala	senza ped.	sans Ped.	ohne Ped.	without Ped.
Ped./I.	Ped./G.	Ped./G.	Ped./I.	Gr. to Ped.
Ped. zveza	unione	tirasse	Ped. Koppel	coupler
Man. zveza	accoppiamento	accouplement	Man. Koppel	pull-down
Ustnični reg. 16', 8', 4'	fondi	fonds	Grundstimmen	foundations
Miksture	misture	fournitures	Mixturen	mixtures
Jezičniki	ancie	anches	Zungen	reeds
Principal	principale	montre	Principal	open
diapason				
Flavta	flauto	flute	Flöte	flute
Bordon	bordone	bourdon	Gedackt	stopped diapason
Solo	solo	seul	Solo	alone
+	aggiungere	ajoutez (mettez)	+	on
-	togliere	ôtez	-	off
Počasi	lento	lent	langsam	slow
Počasneje	piu lento	plus lent	mehr langsam	more slow
Zelo počasi	molto lento	tres lent	sehr langsam	very slow
Mirno	tranquillo	tranquille	ruhig	quietly
Hitro	presto	brillant	rasch, lebhaft	quickly
Nežen register	dolce	doux	sanft	soft
Zadržuj	ritardando, rallentando, ritenuto, allargando			
Pohitevaj	accelerando, animato			
Malo	poco			
Mnogo	molto			
Manj	meno			
Bolj	piu			
Enako	simili			

Kazalo

Uvod.....	3
Pedalne vaje	5
 K skladbam	13
Neznani poljski mojster: Preambulum in a	15
A. Klobučar: Miniatura	16
J. G. Walther: Erscienen ist der herrliche Tag	17
J. Pachelbel: Durch Adams Fall ist ganz verderbt	18
J. Wohlmuth: Pastorale	20
J. S. Bach: In dulci jubilo.....	22
J. S. Bach: Fugeta	25
J. Pachelbel: Magnificat peregrini toni.....	26
J. Seger: Fuga e-mol	27
J. Langlais: Improvisation	28
J. Novak: Kralj neba je na oltarju	30
J. Poljanc: Tebe ljubi moja duša.....	31
S. Premrl: Pastorala	32
S. Premrl: Fuga (Pridi molit)	34
 K spremljavam	36
L. Mav: Kraljica venca rožnega	37
F. Ačko: Tam stoji pa hlevček	38
I. Zupan: Božji nam je rojen Sin	39
J. Čerin: Mogočno se dvigni	40
F. Kimovec: Zvonovi zvonijo	41
A. Vavken: Zapoj veselo, o kristjan	42
S. Premrl: Kristus je vstal	43
J. Gruber: Aleluja	44
M. Haydn: Hvala večnemu Bogu	46
 Slovarček	47
Kazalo	48

Angela Tomanič: Šola za orgle, II. del
 Angela Tomanič: Šola za orgle, III. del

Angela Tomanič: CD - plošče

Angela Tomanič: Orgle I. EBCD 9109

Angela Tomanič: Orgle II. EBCD 9113

Angela Tomanič: Skupaj na pot (poročna glasba)
 CD - plošča EBCD 9116 in kaseta